

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

FACTSHEET

Handhaving en naleving in de Wmo 2015 en Jeugdwet

In 2015 zijn er nieuwe taken in de Wmo 2015, en de uitvoering van de Jeugdwet onder de verantwoordelijkheid van gemeenten gekomen. Veel gemeenten zijn vooral het eerste jaar bezig geweest met de implementatie, het beleid en het structureel inrichten van de werkprocessen rond deze thema's. Nu is de tijd om ook het proces rond rechtmatigheid goed te organiseren. U wilt immers graag dat iedere euro besteed wordt aan de (afgesproken) zorg. Het aanstellen van een toezichthouder Wmo en/of Jeugdwet is de eerste belangrijke stap. Om handhaving binnen uw gemeente te organiseren, kunt u het concept hoogwaardig handhaven (gericht op preventie en opsporing) binnen uw gemeenten in zetten. Hoe zet u de eerste stap?

Regioadviseur Kenniscentrum Handhaving en Naleving

Het Kenniscentrum Handhaving en Naleving (KCHN) van de VNG heeft over heel Nederland regio adviseurs actief die gemeenten kunnen ondersteunen op het gebied van bijvoorbeeld beleidsadvisering, workshops of door het delen van kennis. In overleg kan voor iedere gemeente een passend aanbod worden aangeboden. Meer informatie over de adviseur in uw regio via <https://www.naleving.net/contact/>

Het Ondersteuningsteam Fraude

Heeft u behoefte aan ondersteuning bij het opzetten van een onderzoek naar concrete en/of complexe signalen van mogelijke fraude en/of onrechtmatig gebruik? Daarvoor kunt u terecht bij het Ondersteuningsteam Fraude" (OTF). Het OTF adviseert hoe uw gemeente de casus het beste kan onderzoeken en welke vervolgstappen er nog genomen kunnen worden. Het OTF voert niet zelf het onderzoek uit maar geeft u wel de handvaten en adviezen om een dergelijk onderzoek uit te kunnen voeren.

Het OTF bestaat uit ervaren onderzoekers van onder meer de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) en de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ), die nauw samenwerken met de regioadviseurs van het KCHN.

Wanneer u een vraag instuurt, ontvangt u een formulier met een aantal vragen voor de intake voor het ondersteuningsteam. De intake wordt besproken in het OTF. Met de betreffende gemeente wordt vervolgens een afspraak gemaakt voor een ondersteuningstraject. Dat traject bestaat uit het ondersteunen van de gemeente gedurende maximaal drie werkdagen bij het afhandelen van het fraudesignaal.

Het Expertteam fraudepreventie en handhaving Wmo/Jeugd

Het expertteam is opgericht ter ondersteuning van gemeenten die (beleidsmatige) vragen hebben over handhaving en preventie in de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Hiervoor wordt kennis verzameld en gedeeld met gemeenten. Het expertteam doet dit door vragen van gemeenten te beantwoorden, kennisbijeenkomsten te organiseren en het opstellen van handreikingen (zie hieronder).

Welke producten zijn beschikbaar

Onrechtmatig gebruik van de Wmo 2015 en Jeugdwet vraagt om een andere aanpak dan het handhaven in de Participatiewet. Het komt regelmatig voor dat onrechtmatig gebruik van voorzieningen zich niet alleen beperkt tot de cliënt, maar dat ook de zorgverlener hierin een aandeel heeft. Om complexe fraude of onrechtmatig gebruik van voorzieningen goed te kunnen signaleren heeft de VNG diverse producten ontwikkeld die u hierin kunnen ondersteunen (klik op de naam om direct naar het document toe te gaan).

- Matrix gegevensuitwisseling bij uitvoering, fraudepreventie en fraudebestrijding Wmo en Jeugdwet
- [Wmo protocol huisbezoeken](#)
- Handreiking Fraudepreventie en naleving in de Wmo 2015 en Jeugdwet
- Handreiking Rechtmatigheid in de Wmo 2015 en Jeugdwet
- [Stappenplan voor het opzetten van een rechtmatigheidsonderzoek](#) (via beveiligde omgeving of via uw regioadviseur)

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze factsheet vragen, neem dan contact op met één van de adviseurs van het KCHN in uw regio (contactgegevens vindt u op de website www.naleving.net) of via het Informatiecentrum van de VNG: telefoon: 070-373 8393 (op werkdagen van 8.15 uur tot 17.15 uur) of e-mail: informatiecentrum@vng.nl. Voor meer informatie kunt u de websites www.vng.nl/fraudepreventie en www.naleving.net raadplegen.